

20.

Sài Gòn tháng 6/1980

Bất ngờ đoàn kéo về Sài Gòn 4 ngày vì những xáo trộn trong tổ diễn viên, tôi lại xin nghỉ thêm 5 ngày tiếp đó trong chuyến lưu diễn Sa Đéc. Chúng tôi kéo dài 9 ngày bên nhau trên căn phòng lộng gió với biết bao mới lạ trong tình cảm và cuộc sống. Giai đoạn 3 của quyền truyện này đánh dấu một bước tiến mới mẻ trên hai nghĩa xấu và tốt trong tâm hồn mỗi người.

Vài ngày đầu trong 9 ngày nghỉ phép, nhiều lần xảy ra các cuộc cãi vã trầm trọng, sự hờ hững lãnh đạm gần như là không khí thường xuyên vẫn có. Tôi mang trong lòng nỗi bức dọc luôn luôn mà không hiểu do đâu, nhìn Đan bằng cái nhìn không trọn vẹn của thuở đầu tiên mới gặp.

Đôi khi phân tích tại sao có sự xa lạ này thì chịu, không thể hiểu. Trong tim tôi, tình yêu vẫn không dứt, vậy mà bao nhiêu nồng nhiệt ngày trước hình như biến thể rõ rệt theo những xáo trộn gần đây.

Đan có nét buồn, đôi lúc cho rằng chỉ vì lúc này anh chẳng làm ra tiền nên đời sống eo hẹp và sự dằn xé mới xảy đến.

Quả là làm lẫn, nhưng không làm sao có thể giải thích rõ cho Đan hiểu, mà chỉ nói cùng anh một lần khẳng định:

"Thật sự trong thời gian này, nếu anh làm ra tiền dồi dào thì hẳn chúng mình đã bỏ nhau, hoặc là em đã bỏ Đan."

Những ngày tháng hôm nay chúng tôi nhìn nhau xa lạ. Cả hai đều ít nói. Không khí lạnh lẽo hằng ngày đã khiến Đan (và cả tôi) buồn không ít. Tôi chẳng hiểu do đâu. Hình như tình yêu quá độ trong tim đã gây nên sự khủng hoảng, lại thêm bao nhiêu lo toan của thực tế khiến tôi càng thấy mình thêm lao đao.

Vậy mà... Có một đêm khi tình cờ khám phá câu chuyện về người vợ Đan, tôi đâm biền đỗi hẳn. Câu chuyện của *"người đàn bà bị lao phổi nặng phải nuôi các đứa con thơ mà không được sự tiếp tay của chồng"* đã làm tôi rối loạn không ít.

Một cô học trò cũ ở Quốc Gia Nghĩa Tử sắp cùng chồng lên đường sang Pháp định cư. Đan nhờ tôi gửi một lá thư của chị Hoa (vợ Đan) viết cho một người bạn gái bên Pháp. Đạo ấy (đầu thập niên 1980) việc chuyển thư, tiền hay quà từ ngoại quốc về VN (hoặc ngược lại) vẫn còn bị gắt gao kiểm soát. Vì vậy, đành lòng mà tôi phải đọc qua lá thư nhờ gửi, trước khi đem đến cho cô học trò kia. Những lời tâm sự của một người bạn gái viết cho một người bạn gái ở xa làm trái tim tôi bàng hoàng xúc động, có đoạn thế này: *"Đêm 6 tháng 5/1980, mình bị thổ huyết nặng, nằm ngày người như chết. Bà ngoại và các cháu gào khóc bên cái thây bất*

đồng của mình. Còn anh Đan thì ở xa không về được... Cũng may mình hồi tỉnh..."

Sau khi đọc thư, trong tôi là cả một mâu thuẫn ghê gớm, vừa nghe xa lạ vô cùng với Đan, đồng thời lại nghe đau đớn yêu anh hơn nữa. Một đêm, tôi nói cùng Đan biết bao lời kết tội, và cũng lại là những lời thật nhiều yêu dấu.

Tôi không hiểu được mình. Người đàn bà bệnh hoạn kia sao đã làm chùng lòng tôi ghê gớm. Phân tích kỹ, tôi tin rằng bất cứ người phụ nữ nào đến cùng Đan trong giai đoạn này cũng đều không có lỗi. Tôi cũng vậy, chẳng hề nghe chút nào ân hận, nhưng sao trong lòng vẫn thấy có gì không ổn. Chỉ riêng một điều kỳ lạ: "Tình yêu cho Đan càng mạnh mẽ hơn khi tôi biết được câu chuyện về người vợ anh vào cái đêm 6/5/1980 vừa qua".

Ôi! Có phải đến một giai đoạn nào, bao nhiêu sôi nổi tuổi trẻ phải nhường bước cho lòng nhân ái sâu kín? Tôi không cách chi hiểu nổi. Mọi mâu thuẫn xung đột cứ thay nhau đổ xuống trong khối tim vừa mạnh mẽ lại cũng rất yếu mềm này. Tôi vừa thương người đàn bà đó, vừa oán hận Đan, cũng vừa như yêu nhiều hơn nữa người đàn ông trắng tay mang một tâm tình đau khổ vì chẳng thể làm gì được cho gia đình trong hoàn cảnh hiện tại. Tình yêu trong tôi bây giờ phải kể rằng đã được gián tiếp đúc kết từ sự bất hạnh của người đàn bà Thủ Đức. Tôi đo lường được sự khổ sở xa cách của cả Đan lẫn vợ con anh trong sự kiện "chẳng thể xẻ chia cho nhau những tai ương nào đưa đến chung quanh"...

Thượng Đế trớ trêu! Phải chăng lúc này tôi đang trả Nghiệp?

[Câu này viết từ 33 năm cũ. Thuở ấy chưa biết gì về Phật Pháp mà tôi đã tin là có "Nghiệp Quả".]

Một đêm, tôi nói lên cùng Đan biết bao lời trái ngược, gắt gao lên án anh bạc bẽo với vợ con, lại cũng thật buồn mà nghĩ đúng là Thượng Đế trêu ghẹo kẻ tài hoa nên đem tôi đến với Đan bằng một tình yêu rộng lớn và cả một khối xung đột mâu thuẫn.

Sự xung đột viết ở đây phát sinh từ tấm lòng chân thật và nổi kiêu hãnh cố hữu. Xung đột bởi vì tôi còn nhiều ý niệm tốt đẹp quá trong tâm hồn chân thật. Đau khổ vì tôi chẳng thể nào hưởng hạnh phúc riêng mình mà không áy náy lo lắng cho kẻ khác, y hệt như một kẻ vô tâm.

Trong sâu thẳm trái tim, tôi đậm thương Đan ghê gớm. Điều này thật khó hiểu. Thương Đan không phải vì cá nhân Đan, mà chính vì người vợ bệnh hoạn và các đứa trẻ vô tội.

Thương Đan bởi vì *thương nỗi lo lắng của gia đình riêng anh* theo cuộc sống bấp bênh luôn bị công an rình rập. Thương ý nghĩ bất

an của người đàn bà Thủ Đức khi nhớ về người chồng đang phải sống cách xa.

Tất cả những nỗi này, tôi muốn gánh nhận hết giùm cho họ, âm thầm chia sẻ với họ những gì có thể giữ cho người thân của họ một sự tương đối an toàn...

Thời gian này là vậy. Chúng tôi xa cách, đồng thời quần quýt nhau hơn. Tôi không hiểu được mình. Có những lúc chán chường trầm trọng, tôi chỉ muốn buông rơi tất cả; vậy mà chẳng bao giờ làm được.

Phải chăng đây là giai đoạn lảng dịu khiến tôi dừng lại hẳn đôi chân và cái tâm hồn phiêu bạt? Dầu vậy, cũng còn nhiều lúc tự hỏi, "Liệu sự dừng lại này có đã là đúng?" (khi mà từ trong tiềm thức sâu thẳm tôi vẫn nghĩ đến những bất hạnh của Định Mệnh, nghĩ đến người đàn bà Thủ Đức dấu hiền lành vẫn có thể là nguyên nhân chính cho sự từ biệt của tôi).

Nhiều lần tôi nói cùng Đan:

"Bất cứ ngày giờ nào mà có một người đàn bà từ phía Đan đến nói cùng em dù là một lời rất nhẹ, em cũng sẵn sàng từ bỏ cái hạnh phúc đang hiện có."

Đây là lời thật, không phải vì không yêu và không chịu được sự đau khổ như nhiều lúc Đan vẫn buồn bã tự so sánh "thân phận" anh với các người đàn ông đi trước, mà chỉ vì tôi tôn trọng người đàn bà ấy nhiều hơn bất cứ ai. Tôi không muốn dày xéo hơn nữa sự đau khổ vốn sẵn có của bà. Vì vậy mà sẽ chấp nhận sự từ bỏ với không chút kiêu ngạo, dấu rằng trái tim có phải nát tan.

Thời gian này, chúng tôi nhìn rõ hơn hai mặt xấu và tốt của nhau. Tình yêu biến đổi dần sang tình thương và sự chịu đựng. Nhiều lần trong các câu chuyện, Đan nói:

"Anh nghĩ nếu mà anh không chịu được em thì chẳng còn người đàn ông nào chịu được."

Rồi giải thích bằng nhiều lời lẽ rất xác đáng khiến tôi kinh ngạc.

Thật vậy, tôi quyến luyến Đan nhiều chỉ vì *Đan hiểu tôi đến tận gốc rễ tâm hồn và chịu đựng được hết mọi điên cuồng trong tính khí tôi.*

Những ngày hôm nay trời thường hay mưa, những trận mưa rá rích hăng chiều tối làm căn phòng ẩm hẳn. Nhiều lần trong tay Đan, tôi nghĩ đến quãng đời 12 năm cũ mà thốt rùng mình sợ hãi.

12 năm, cả một chuỗi dài đau khổ đề đến ngày giờ này, nhiều lần nằm trong tay Đan lắng nghe tiếng mưa rơi, tôi chỉ biết lặng ngắt tâm hồn mà van nài Thượng Đế gìn giữ giùm cho cái hạnh phúc nhỏ bé, để đừng bao giờ nữa tôi phải đối diện lại với những thống khổ đã quá quen trong những quãng đời xưa.

□